

Doktori (Ph.D.) értekezés tézisei

**BLENDING IS TRENDING:
APPLYING BLENDED LEARNING TO MEET EFL
STUDENTS' LANGUAGE NEEDS IN LISTENING AND
SPEAKING SKILLS DEVELOPMENT**

Simon Krisztián

Témavezető: dr. habil. Horváth József

Doctoral Programme in English Applied Linguistics and TEFL/TESOL

Pécsi Tudományegyetem

2016

Tartalomjegyzék

Kutatási téma és célkitűzések.....	1
A doktori disszertáció felépítése	4
A kutatások eredményei	8
Kutatási korlátok	11
Konklúziók és pedagógiai implikációk	12
Hivatkozások.....	14
A doktorjelölt publikációi az e-learning témában	16
A doktorjelölt konferenciaelőadásai az e-learning témában	17

Táblázat- és ábrajegyzék

1. táblázat: A disszertáció felépítése	3
2. táblázat: A disszertáció kutatási fázisainak bemutatása	7
1. ábra: A doktori tanulmányainak átfogó kapcsolatai.....	6

Kutatási téma és célkitűzések

Az e-learning, vagy elektronikus oktatás, egy olyan megközelítés, melyben a technológiai oldal kulcsszerepet játszik. Folyamatosan fejlődő területként az e-learning nagyban kihatott az oktatás jelen fogalmára. Gyakran hozzák kapcsolatba paradigma váltóként is oktatási megközelítésekben (ld. Kőfalvi, 2006, 33). Jelenleg az e-learning a 2.0 stádiumban van, amit gyakorlatban azt jelenti, hogy a lehetőségek feltérképezésében a szoftver és hardver korlátok immáron nem képeznek jelentős akadályt és túlnyomórészt az oktatási célok megvalósításán van a hangsúly. Ebben a folyamatban jelentős mérföldkő volt a Web 2.0, amely azon kívül, hogy tömeges hozzáférést tett lehetővé online anyagokhoz és forrásokhoz, a hagyományos tanár-diák és oktatás-tanulás folyamatokat is átformálta.

Gyorsan fejlődő terület az e-learningen belül a blended learning, ami az online és a hagyományos oktatási módszerek egybeolvasztásával célozza meg az oktatási környezet javítását (Holmes & Gardner, 2006, 110). Tagadhatatlan előnye az online felület integrációjának a rugalmasság, ami legfőképpen az oktatási és órarendi idő bővítésére hathat (Liu & Tourtellott, 2011, 4) és eredményezhet új környezeteket. Természetesen egy efféle megközelítés az oktatási modell újraértelmezésével jár (Hinkelman & Gruba, 2012, 3). A modell összetettségéből adódóan ez olyan változókkal is jár, amik hagyományos oktatási környezetben nincsenek vagy más formában vannak jelen.

A technikai előrehaladás sajátossága, hogy kialakul egy generáció, akiknél az adott fejlődő technológia szocializáló szerepet tölt be. Prensky (2001, 1) modelljében megkülönböztette a digitális bennszülötteket és a digitális bevándorlókat, mint ugyanazon technológia eltérő felhasználóit. Jones, Ramanau, Cross és Healing (2010, 723, 731) megközelítésében ez egy 25 éves kor maximumot jelent, azonban Jones et al. a csoport sokszínűségére hívják fel a figyelmet. Oktatási szempontból ez azt jelenti, hogy a diákok technikai szocializációjából fakadóan az olyan anyagok, amelyek azt figyelmen kívül hagyják, nem érik el a maximális lehetőségüket.

Három vezető e-learning megoldásokkal foglalkozó folyóirat – *Computers & Education*, *ELT J* és *Language Learning & Technology* – elemzése azt mutatta, hogy a produktív és receptív nyelvi készségek, valamint a nyelvtan és szókincs fejlesztése döntő részben technikai segédlettel történt 2005 és 2015 között a megvizsgált mintában. A tisztán e-learning megoldások száma alacsony volt. Bár a minta feltáró volt és nem reprezentatív, a 27

tanulmányban a blended learning vezető szerepet töltött be. Következésképpen bár növekedik a blended learning szerepe, átfogó megoldások még nem állnak rendelkezésre.

A disszertáció célja, hogy áthidaló megoldást találjon egyetemi szintű angol nyelvű beszédkézség- és hallott szövegértés-fejlesztés (*Listening and Speaking Skills*) kurzusokra amódon, hogy illeszkedjenek a hallgatók e-learning elvárásaihoz és a nemzetközi trendekhez. A technika térnyerésével fontos, hogy a felsőoktatás aktívan részt vegyen a hallgatók technikai szocializációjak szervezett fejlesztésében és kiaknázásában. A nyelvoktatás különösen előnyös helyzetben van, hiszen a nyelvtudás katalizátorként működhet különböző tudományterületek között. A disszertáció tanulmányai blended learning struktúrára épültek, mivel az együttesen alkalmazza az online és hagyományos oktatási megközelítéseket.

A disszertáció kutatásai célzottan a nappali és a levelező kurzusok blended átstrukturálására törekedtek. A hat projekt kvantitatív, kvalitatív és vegyes kutatási módszerekkel azonosította a blended oktatás kulcsterületeit hallgatói és oktatói oldalról egyaránt. Összesen két BA-s hallgatói csoport (N=36) és hat oktató vett részt a kutatásokban a Pécsi Tudományegyetem Anglisztika Intézetében a 2014/2015 tavaszi és 2015/2016 őszi félévek alatt. A kutatások három részben zajlottak a feltáró, alkalmazó és értékelő fázisokban. Valamennyi fázis során az első kutatás felmérte a lehetőségeket, majd a második alkalmazta a első eredményeit.

Az első fázis fő célja a blended learning lehetőségeinek feltárása volt. Az **első tanulmány** a *Listening and Speaking Skills II* kurzus keretében felderítette a modellben rejlő nyelvfejlesztési lehetőségeket és a diákok elégedettségét mérte az oktatási módszerrel. Ezt követően a **második tanulmány** online szótesztelés lehetőségeit mérte a blended környezetben. A második fázis az alkalmazásban rejlő lehetőségeket kutatta. A **harmadik tanulmány** a blended modell oktatói oldalát vizsgálta strukturált, összehasonlító interjú megközelítéssel. A **negyedik tanulmány**, a második eredményeire építve, a szókincsfejlesztést és tesztelést strukturált online környezetbe helyezte. A záró, értékelő fázis tanulmányai a végső következtetéseket vonták le a kutatással kapcsolatban. Az **ötödik tanulmány**, a diákok *Listening and Speaking Skills II* kurzus záró kérdőívére adott válaszaiból kiindulva, átdolgozta és véglegesítette a kurzus blended struktúráját. Végül, a **hatodik tanulmány** szintén egy interjú keretein belül mérte, hogy miként tudja egy másik oktató ezt a blended modellt levelező *Listening and Speaking Skills* kurzusokra alkalmazni.

1. táblázat: A doktori disszertáció felépítése

Bevezetés

- Bevezetés, kutatási célok
 - A disszertáció felépítése
-

IRODALMI ÁTTEKINTÉS

I. E-learning, mint tudományterület

Első fejezet: Elméleti keret

- A konstruktivizmusnak, behaviorizmusnak és kognitivizmusnak az e-learningre tett hatásainak elemzése.
- A konstruktivizmus alkalmazhatóságának bemutatása a nyelvoktatás keretén belül.

Második fejezet: Az e-learning definíciója

- A szakirodalom e-learning megközelítésének felhasználásával saját e-learning definíció bemutatása.
- Az e-learning keret részletezése.

Harmadik fejezet: Az e-learning fejlődése

- Az e-learning fejlődésének elemzése történelmi perspektívából.
- Az oktatás lehetséges kivitelezésének lehetőségei: online, számítógépes, mobil és virtuális környezetek.
- Az e-learningre jellemző eszköz perspektíva elemzése.
- Az e-learning paradigma lehetséges jövőbeli fejlődésének ecsetelése.

II. Tartalomfejlesztést befolyásoló tényezők az e-learningben

Negyedik fejezet: Egyéni különbségek

- A nyelvoktatásban és e-learningben is jelen lévő egyéni különbségek bemutatása a koron, motiváción, kognitív stílusokon és autonómián keresztül.
- Az e-learningre jellemző egyéni különbségek bemutatása a nem, technológia használati hajlandóság (willingness to use technology), online interakciók és a 21. századi készségek alapján.

Ötödik fejezet: Jelen trendek az e-learningen belül

- Az e-learningben alkalmazott oktatási és technikai keretek elemzése.
 - Jelen oktatási és technikai trendek elemzése az e-learningen belül.
-

EMPIRIKUS KUTATÁSOK

Hatodik fejezet: A kutatás fázisai

- A kutatás fázisainak áttekintése és a blended learning alkalmazásának és megvalósításának részletezése.

Hetedik fejezet: Feltáró fázis

- A feltáró fázis két kutatásának bemutatása (első és második tanulmány).

Nyolcadik fejezet: Alkalmazó fázis

- Az alkalmazó fázis két kutatásának bemutatása (harmadik és negyedik tanulmány).

Kilencedik fejezet: Értékelő fázis

- Az értékelő fázis két kutatásának bemutatása (ötödik és hatodik tanulmány).
-

Tizedik fejezet: Záró konklúziók és jövőbeli kutatások

- A fő eredmények összefoglalása és a kutatási korlátok bemutatása.
 - Jövőbeli kutatások rövid összegzése a disszertáció eredményei alapján.
-

A doktori disszertáció felépítése

A disszertáció két fő részre osztható; az irodalmi áttekintésre és a tanulmányokra. Ez összesen tíz fejezetet jelent, ahol az első öt a szakirodalom strukturált áttekintése és a második öt a disszertáció keretein belül elvégzett empirikus kutatásokat mutatja be. Mivel az e-learning egy átfogó terület bőséges szakirodalommal, az irodalmi áttekintés a terület kulcspontjaira koncentrált. Így az alapvető fókusz a pszichológiai és történelmi fejlődés elemzésére esett. Az így azonosított trendek alkalmazhatók az e-learning megvalósítására és az eszközökre is és kevésbé vannak kitéve a technikai elévülésnek, mint egy tisztán technológiai elemzés.

Az irodalmi áttekintés első részében a központi kérdés az e-learning elemzése kutatási és tudományterületként. Első lépésként a konstruktivizmus kerül bemutatásra, mint az e-learning elméleti kerete (ld. Friesen, 2009, 81; Holmes & Gardner, 2006, 76; Lehmann & Chamberlin, 2009, 21; McCarty, 2007, 94). Ezt különböző e-learning megközelítések összehasonlító bemutatása követi, ami egy definícióval és a keret működésével zárul. A történelmi, kivitelezési és eszköz perspektívás bemutatás során az e-learning jelen 2.0-s státusza áll az elemzés középpontjában. Végül, az e-learning fejlődését keretbe foglalva, egy lehetséges 3.0-s szint kerül bemutatásra.

Az irodalmi áttekintés második része az első rész eredményeit alkalmazva azonosít számos, tartalomfejlesztést befolyásoló tényezőt. A változóknak ezek olyan csoportjai, amik egyéni különbségekként meghatározó hatást fejtenek ki az e-learningre jellemző tanulási folyamatokra. A fejezet úgyszintén bemutatja és elemzi a jelen e-learning trendeket, hogy bepillantást nyújtson a nyelvtanításhoz kötődő e-learning kutatások alakulására 2005 és 2015 között. A fő összehasonlítási szempont a különböző nyelvi készségek fejlesztése volt e-learning megoldásokkal. Zárásként az értékelés lehetséges megvalósításaira tér ki a fejezet.

A disszertáció második hányadát az empirikus kutatások bemutatása teszi ki. Átfogó cél volt ezekben a projekteknél, hogy megoldást találjanak Pécsi Tudományegyetem Anglisztika Tanszékének beszéd-készség és hallottszövegértés fejlesztés kurzusának (*Listening and Speaking Skills*) nappali és levelező tagozatos blended learning kivitelezésére. A kutatási cél teljesítésére hat projekt került kidolgozásra, feltáró, alkalmazó és értékelő fázisokban. A kutatást két fő faktor indokolta. Először, az Anglisztika Tanszék Alapvizsgáján – egy szűrő teszt az első tanév végén, ami meghatározza a hallgatók továbbhaladását – folyamatosan csökkentek az elért pontszámok. Másodsor, a diákok a fent említett *Listening and Speaking Skills* kurzusok keretein belül kitöltött félév eleji igényfelmérés során számos olyan nyelvi

készség fejlesztését jelezték, amire a hagyományos időkeren belül nem lett volna lehetőség. Következésképpen, egy blended learning megközelítéssel online felületekre is ki lehetett terjeszteni a nyelvi készségek fejlesztését. Így a hallgatók a kötelező feladatok teljesítésén kívül, személyre szabhatták a saját nyelvi fejlődésüket.

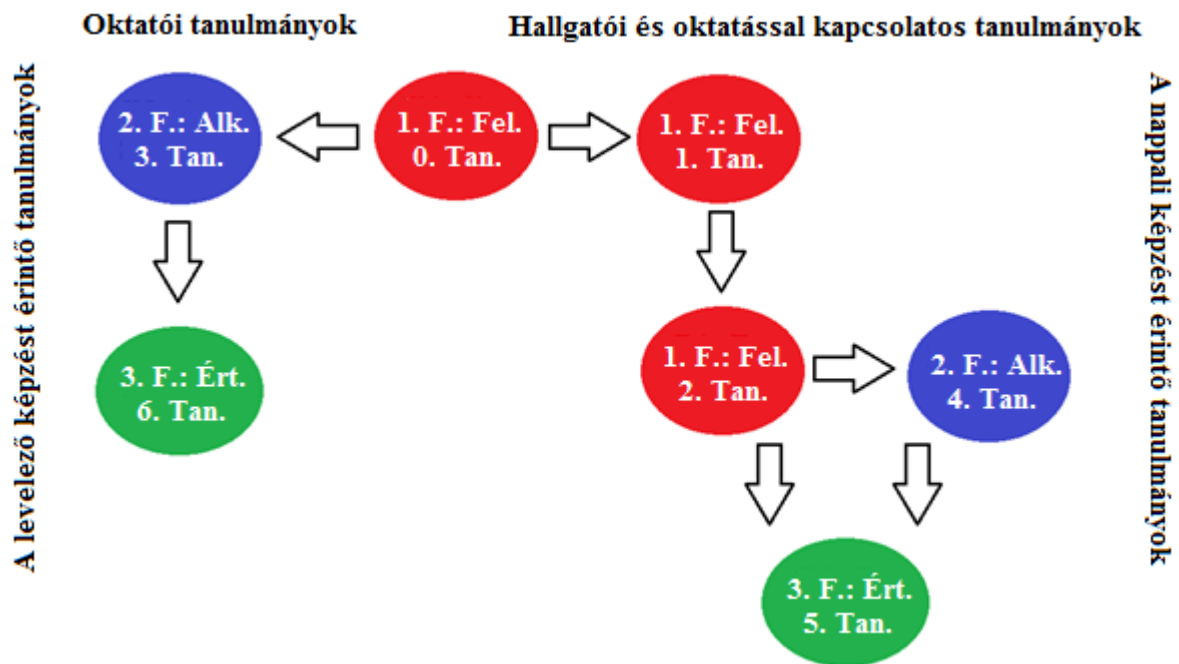
Az első fázis célja a nyelvoktatásban rejlő blended lehetőségek feltárása volt. Bár mindhárom fázis két tanulmányt tartalmaz, itt egy kiegészítő kérdőíves projekt is része a csoportnak. A 2012-es kutatás (**nulladik tanulmány**) egyik fontos eredménye az volt, hogy felderítette a strukturált e-learning komponens szükségességét, mind hallgatói, mind tanári oldalról. Erre az eredményre építve, az **első tanulmány** a pilot fázisát mutatja be a blended *Listening and Speaking Skills* kurzusnak, majd a **második tanulmány** egy szókincsfejlesztési alprojektet részletez.

Az alkalmazási folyamat szintúgy két kutatásból állt. A **harmadik tanulmány** egy strukturált, kontrasztív interjú kutatás, ami első alkalmas blended oktatók e-learning felfogásait, kurzus felépítését és hallgatói visszajelzéseit elemezte az angoltanár MA programban. Az modell tanári oldalának vizsgálata kulcsfontosságú, hiszen az oktatási és elméleti ellentmondások beazonosítása elősegítheti a sikeresebb e-learning alkalmazást. A **negyedik tanulmány**, a második eredményeire építve, a strukturált, korpusz-alapú online szókincsfejlesztés lehetőségeit vizsgálta.

A kutatások utolsó stádiuma azt elemezte, hogy mennyire volt sikeresen a blended keret alkalmazása, illetve, hogy milyen további kihívásokkal és lehetőségekkel lehet számolni. Az **ötödik tanulmány** az első eredményeire építve átdolgozta a *Listening and Speaking Skills* kurzust, majd annak sikerességét egy kérdőíves kutatás során értékelte. A **hatodik tanulmány** a levelező programot érintette és egy interjú tanulmányt foglal magában egy oktatóval. A kutatási alany különlegessége, hogy PhD hallgatóként részt vett megfigyelőként a korábbi fázisok projektjeiben és azoknak eredményeit alkalmazva állította össze saját levelezős blended *Listening and Speaking Skills* kurzusát. A zárókutatás azt elemezni, mennyire alkalmazható a nappali program blended kerete a levelező csoportokra.

Összességében, a hat kutatás eredményei azt mutatják, hogy a blended keret sikeresen használható, motiváló és hatékony mind a nappali, mind a levelező programban. Azonban sikeressége erősen függ az oktató megfelelő technológiai háttérétől és a megnyerő e-learning megoldásoktól, amik a hallgatói igényeket és nyelvi szükségleteket egyaránt érintik.

1. ábra: A disszertáció tanulmányainak átfogó kapcsolatai

Rövidítések:

F.: fázis

Fel.: feltárás

Alk.: alkalmazás

Ért.: értékelés

Tan.: tanulmány

2. táblázat: A disszertáció kutatási fázisainak bemutatása

Fázis	Résztevők	Kutatási kérdések	Adat források	Elemzési módszer
Feltárás	0. tanulmány (2012) 21 BA és 8 MA hallgató	1: Mít gondolnak az angol szakos hallgatók az e-learningről? 2: Hogyan jellemezhetők az e-learning szokásaik? 3: Hogyan képzelik el az e-learninget?	hallgatói kérdőív	kvalitatív tartalom elemzés
	1. tanulmány (2015) 15 BA hallgató	1: Miként támogathatja egy blended megközelítés a hallott szövegértés és beszédképesség fejlesztését? 2: Mely feladatokat találtak a hallgatók a leginkább és legkevésbé hasznosnak? 3: Milyen lehetséges kihatásai vannak a blended keretnek a levelező programra?	hallgatói kérdőívek	kvalitatív tartalmi elemzés
	2. tanulmány (2015) 10 BA hallgató	1: Miként támogathatja egy blended megközelítés a hallgatók szókincs fejlődését? 2: Milyen kiterjedésű a hallgatók aktív és passzív szókincse? 3: Milyen lehetséges kihatásai vannak a blended szókincs fejlesztésnek a további nyelvi fejlődésre?	hallgatói szótesztek	leíró statisztikák
Alkalmazás	3. tanulmány (2015) 5 egyetemi oktató	1: Hogyan értelmezik a résztvevők az e-learninget? 2: Hogyan állították össze a saját blended kurzusaikat? 3: Milyen kihívásokkal néznek szembe az oktatók a blended kurzusok keretein belül? 4: Milyen hallgatói visszajelzést kaptak az oktatók a blended kurzusaikra?	fél strukturált és strukturált oktatói interjúk	kvalitatív tartalmi elemzés
	4. tanulmány (2015) 20 BA hallgató	1: Miként járulnak strukturált e-anyagok hozzá a hallgatók szókincs fejlődéséhez? 2: Milyen mérhető különbségek jelentek meg a hallgatók szókincsében a félév végére?	hallgatói szótesztek	leíró statisztikák
Értékelés	5. tanulmány (2016) 17 BA hallgató	1: Hogyan értékelték a résztvevők a blended megközelítést? 2: Hogyan értékelték a résztvevők a saját nyelvi készségeik fejlődését? 3: Mennyire valószínűsíthető meg a blended megközelítés a nappali tagozatos kurzusokon? 4: Milyen további kihívások vannak a nappali tagozatos blended projektek megvalósításában?	hallgatói kérdőív	kvalitatív tartalmi elemzés leíró statisztikák
	6. tanulmány (2016) 1 PhD hallgató/oktató	1: Hogyan értelmezi a résztvevő az e-learninget? 2: Hogyan állította össze a résztvevő a saját blended kurzusait? 3: Milyen szintű volt a hallgatói részvétel? 4: Milyen további kihívások vannak a levelező tagozatos blended projektek megvalósításában?	strukturált oktatói interjú	kvalitatív tartalmi elemzés

A kutatások eredményei

A disszertáció célja olyan nyelvfejlesztési lehetőségek azonosítása volt, amik a hagyományos tanórák keretein kívül is lehetőséget biztosítanak az angol szakos hallgatóknak a készségfejlesztésre. Ennek érdekében, az átfogó oktatási keretet a blended learning jelentette, mivel az a hagyományos és online megoldások kombinációjaként nagy rugalmassággal bír. A kutatási fázisok projektjei minden esetben ugyanazt a struktúrát követték, miszerint az első tanulmány pilot funkciót töltött be, majd a második az eredmények alapján átdolgozta és véglegesítette vagy az oktatási környezetet vagy a mérőeszközt (lsd. 1. ábra a 6. oldalon).

Az első kutatási fázis felhasználta egy 2012-es kérdőíves kutatás eredményeit (**nulladik tanulmány**: ld. Simon, 2014), amely felmérte angol szakos hallgatók e-learninggel kapcsolatos fogalmait, szokásait és szükségleteit a Pécsi Tudományegyetem Anglisztika tanszékén. A projekt eredményei és az Alapvizsga csökkenő pontszámai együttesen vezettek az első kutatáshoz, ami a *Listening and Speaking Skills* kurzus blended átdolgozása volt (**első tanulmány**). A 2014/2015-ös tavaszi félév során lehetőséget kaptam a kurzus tanítására. Az e-learning megoldások összeállítását megelőzte egy hallgatói igényfelmérés és az eredmények alapján az *Edmodo* külső weboldal töltötte be az e-learning platform szerepét a kutatásban. A választás fő okait a felhasználói felület *Facebook* szerű felépítése, számos funkció és költségmentes használat jelentette. Szerepelt a kutatásban továbbra még a *MindMup* gondolattérkép alkotó weboldal, valamint egyetemi szintű videó órák a *Coursera*-ról (McGarrity, 2015) és válogatott *TED* előadások. A projekt fókusza a beszédkésztség, hallott szövegértés és szókincs fejlesztése volt. A kurzust záró hallgatói elégedettséget felmérő kérdőív eredményei alapján a blended keret sikeresen alkalmazható volt és pozitívan kihatott a hallgatók nyelvi fejlődésére. Továbbá, a választott e-learning platform is túlnyomórészt sikeresen működött és egy intuitív felületet biztosított az online feladatok megvalósítására.

A **második tanulmány** azt vizsgálta, hogy miként adaptálhatók validált online szótesztek (Nation, 1990; Schmitt, Schmitt és Clapham, 2001, 86-88; Martinez, 2011) a blended kurzusban, valamint, miként hatnak ki a szókincs fejlődésére. A projekt ugyanazon *Listening and Speaking Skills* kurzuson belül zajlott, mint az első kutatás. Az eredmények azt mutatták, hogy a hallgatók sikeresen teljesítették a szóteszteket és az ismételt tesztelések javuló pontszámokhoz vezettek. Bár az indirekt szókincsfejlesztés sikeres volt, a hallgatók jelezték az első kutatás zárókérdőívében, hogy igényelik a strukturáltabb szókincs oktatást, gyakorlást és tesztelést.

A kutatások második fázisa a feltáró fázis eredményeit alkalmazta a hallgatói és oktatói igényekre. Az első két tanulmány tervezési, kivitelezési és értékelési fázisai közvetlen blended oktatási tapasztalattal ruháztak fel. Ez egybeesett a Pécsi Tudományegyetem levelező képzést célzó blended kezdeményezéseivel az angoltanár MA programban. A **harmadik tanulmány** ezt a területet kívánta lefedni és egy összehasonlító strukturált interjú kutatás formájában (Dörnyei, 2007, 135). mérte az oktatók e-learning felfogását, blended kurzus szerkezetét, a hallgatói visszajelzést és az észlelt kihívásokat. Az elemzés kimutatta, hogy az oktatók e-learning felfogása és kurzus szerkezete nagyban eltérő lehet, amit elsősorban az e-learning tapasztalok határoztak meg és másodsorban a technikai nehézségek. Annak ellenére, hogy közel mind az öt oktató alkalmazott e-learning megoldásokat, csupán egynél jelent meg a célzott, online tartalomalkotás. A többi oktató elsősorban a hagyományos tananyagait adaptálta.

Az alkalmazó fázisban a **negyedik tanulmány** egyenes folytatása volt a másodiknak. A cél itt is a szókincsfejlesztés volt, azonban ez a projekt ezt célzott online megoldásokkal valósította meg. Egy másik *Listening and Speaking Skills* kurzus keretein belül a 2015/2016-os tanév őszi szemeszterében a hallgatók egy teljesen online szókincsfejlesztő, gyakoroltató és mérő kutatásban vettek részt. Ebben az esetben is az *Edmodo* volt a kurzus fő e-learning platformja, azonban a jelen projektben pusztán az online tesztekét töltötték ki itt a diákok. A szókincsfejlesztésért az online interaktív szókártya platform, *Quizlet* felelt. A szókártyák döntő részben korpusz alapúak és a fejlődést célzóan a *New General Service List* (Browne, Culligan, & Phillips, 2013) és az *Academic Word List* (Coxhead, 2000) felhasználásával készültek. A kurzus összesen közel 1.000 szót fedett le. A félév elején és végén kitöltött szókincsmérő teszt (Nation & Beglar, 2007) eredménye szerint közel 700 szavas szókincs növekedés volt mérhető és a záró Szókincs Tudás Skálán (*Vocabulary Knowledge Scale*) (Wesche & Paribakht, 1996) azt mutatta, hogy a hallgatók sikeresen tudják az elsajátított szavakat értelmes szövegkörnyezetben használni.

A kutatás utolsó fázisa azt értékelte, hogy a pilot folyamat után újragondolt blended keret mennyire volt sikeres a nappali tagozatos *Listening and Speaking Skills* kurzusok lehetséges nyelvi készség fejlesztésének javítására. Továbbá, cél volt az is, hogy a blended megközelítés alkalmazható legyen a levelező szakos kurzusokra is, hiszen annak rugalmassága kiemelkedően alkalmassá teszi a feladatra.

Az **ötödik tanulmány** az első közvetlen folytatása volt és ugyanazon kurzus keretei között zajlott, mint a negyedik tanulmány. Jelen projekt célja az első kutatás eredményeire

építve optimalizálni a blended keretet a beszédképesség, hallott szövegértés és szókincs fejlesztésére. A kurzus eleji hallgatói igényfelmérés és a záró elégedettség kérdőív eredményei azt mutatják, hogy az *Edmodo* és *Quizlet* weboldalak megbízható és motiváló e-learning platformok, amik azon kívül, hogy nagy szabadságot adnak az oktatásban, azt sikeresen támogatják is.

A **hatodik tanulmány** során egy társoktató adaptálta az átdolgozott blended *Listening and Speaking Skills* kurzus sillabuszát egy levelező kurzusra. Az interjú kutatás, a harmadik tanulmányhoz hasonlóan, mérte az oktató kurzus kivitelezését, hallgatói részvételt, valamint a problematikus területeket. Az interjúalany megerősítette az ötödik tanulmány eredményeit, miszerint *Edmodo* megbízható e-learning platform és sikeresen alkalmazható a levelező oktatásban is számos nyelvi feladatra.

Az *Edmodo* weboldallal kapcsolatos eredmények különösen fontosak a jövőbeli blended kurzusok szempontjából, hiszen a Pécsi Tudományegyetem jelenlegi e-learning megoldásai igen korlátozottak. A *Neptun*ról elérhető *MeetStreet* menü sem oktatói, sem hallgatói szempontból sem felel meg a 21. századi készségek (Partnership for 21st Century Learning, 2007, 2) sikeres fejlesztésére. Továbbá, a felületen nehéz tájékozódni és a lehetséges e-learning opciók száma elenyésző. Jelen állapotában a *Neptun* nem versenyképes és e-learning megoldásokra sem alkalmazható jelentős kompromisszumok nélkül.

Összességében, a hat tanulmány betekintést nyújt a blended lehetőségek kivitelezésére mind a nappali, mint a levelező kurzusok keretein belül. A projektek olyan visszatérő hallgatói igényeket azonosítottak, amikre az *Edmodo* és a *Quizlet* platformok motiváló és intuitív online megoldásokat kínálnak. Az oktatói igények folyamatos technikai támogatásra és a szükséges elméleti háttér elsajátítására utalnak, amik mind szükségesek a sikeres blended kivitelezéshez. Összefoglalóan, a kutatások eredményei lefektettek egy lehetséges blended keretet, amely haszonnal adaptálható több nyelvi készség fejlesztő kurzusra is, legyen szó a nappali vagy levelező programról, és ez egyben a disszertáció egyik jelentős innovatív eredményének is tekinthető.

Kutatási korlátok

A tanulmányok felépítése és átfogó szerkezete hat kutatási korlátozással járt. Az első ezek közül magára az elméleti háttérre vonatkozik. Mivel az e-learning egy folyamatosan fejlődő, szerteágazó terület, különösen igaz ez a technológiai háttérre, megoldásokra, weboldalakra, platformokra és applikációkra. Valamennyi részterület ki van téve az elévülés veszélyének. Ezért a jelen megközelítésben inkább az e-learning történelmi, pszichológiai és oktatási gyökereire esett a hangsúly. Következésképpen, ez a szelekció azt jelentette, hogy biztos területeket ki kellett hagyni a bemutatásból, mint a virtuális valóságok bővebb részletezése, az e-learning szerepkörök összehasonlítása, az automatizált értékelési folyamat ecsetelése vagy a tartalomkészítés további aspektusainak bemutatása. Annak ellenére, hogy ezek a részek nem szerepelnek közvetlen módon az irodalmi áttekintésben, az empirikus kutatások keretein belül közvetett szerepet kapnak.

A második, harmadik és negyedik kutatási korlátozás szorosan összefügg és a kutatások megvalósításával, ami a résztvevők számából ered (2.) és kihat az eredmények általánosítására (3.) és a mérő eszközök validálására (4.). Mivel a disszertáció célja a lehetséges blended megoldások azonosítása volt a *Listening and Speaking Skills* kurzusokon belül, a résztvevők két csoportból tevődtek össze; 36 diákból és 6 oktatóból. Ebből kifolyólag a validitás egy kulcskérdés. Ahogy Mackey és Gass (2005, 119) magyarázza, belső validitás nélkül általánosítás nem végezhető. Tehát, statisztikai szempontból nézve, a minta eredményei nem általánosíthatók a nagyobb diák- vagy tanárpopulációra. Azonban, az anglisztika szakos hallgatókat és oktatókat érintve a kutatások megbízható betekintést nyújtottak a Pécsi Tudományegyetemen belüli fejlődő és problémás területekbe. Ily módon az eredmények általánosítása a jelen környezetben belül érvényes.

Az ötödik korlátozás magát a validáció folyamatát érinti. A disszertáció projektjei két-kutatásos struktúrát követtek, ami összesen három mérőeszköz alkalmazásának felelt meg. Minden esetben, az első tanulmány szólt a pilot folyamatról, majd a második átdolgozta a mérőeszközt az eredményekre építve. Az **első** és **ötödik** projekt hallgatói elégedettséget mért egyes módszertani kérdőívvel, a **második** és a **negyedik** szókincs tesztelésre fókuszált tisztán kvantitatív módszerekkel, míg a **harmadik** és a **hatodik** kvalitatív módon interjúkat alkalmazott. Minden esetben a mérőeszköz validációja kulcsfontosságú volt.

Az utolsó korlátozás a részvételemből ered. Az első, második, negyedik és ötödik kutatás során egyszerre voltam jelen oktatóként és kutatóként a *Listening and Speaking Skills*

kurzusokon. Efféle kontextusok valamilyen szinten mindenképpen befolyásolják az objektivitást. Annak ellenére, hogy a mérőeszközök elemzése többnyire leíró statisztikával történt, a kutatói részlelhajlás ettől függetlenül egy lehetséges korlátozó faktor.

Konklúzió és pedagógiai implikációk

A blended *Listening and Speaking Skills* szemináriumok kutatási eredményei alapján egy két-kurzos átstrukturálás lehetősége rajzolódott ki. Mivel az első, második, negyedik és ötödik projekt résztvevői mind digitális bennszülöttek voltak, a technológiai szocializációjuk fontos változó volt. A szakirodalom eredményei a csoport technológia szocializációjának eltérő jellegét érintően (Jones et al., 2010, 731) megerősítésre kerültek a vizsgált mintában. Mivel az online források, platformok, valamint a mobil applikációk száma folyamatosan növekszik, strukturált bevezetés nélkül a hallgatók akár el is veszhetnek az e-learning szakmai felhasználásának útvesztőiben és megmaradnak személyes használóknak. Természetesen nem a *Listening and Speaking Skills* kurzusok feladata, hogy felruhazzák a hallgatókat átfogó e-learning ismeretekkel, azonban a platformok szerves beépítésével képezhetnek hidat a későbbi ismeretbővítéshez.

A kétkurzos *Listening and Speaking Skills* megközelítés lényege, hogy blended keret segítségével áthidalja a jelenlegi szakadékot a hallgatók hozott tudása és az Alapvizsgára elvárt szint között. Bár B2 szintről C1-re lépés a cél, mégis az Alapvizsgás pontszámok azt mutatják, hogy ez komoly gondot okoz egyre több hallgatónak. Az első félév a Pécsi Tudományegyetem Anglisztika Tanszékén bevezető jellegű, ami alatt a hallgatók megismerik az irodalmi, nyelvészeti és történelmi szaknyelveket. Ezt követően, a második félévben az alkalmazáson van a hangsúly, valamint az Alapvizsga teljesítésén. Olyan hallgatóknak, akik nemrég kerültek ki a középiskolából ez az elvárt fejlődés túl meredek lehet. Továbbá, még sikeres vizsgák esetén is előfordulhat, hogy a hallgatók nyelvi felkészültsége elsősorban azok teljesítésében merül ki és nem az aktív nyelvhasználatban, ami a képzés egyik sarokpontja lenne.

A kurzustervezet során a hallgatók blended környezetben belül ismerkednek meg a szükséges nyelvi készség fejlesztő feladatokkal. A *Listening and Speaking Skills I* szeminárium nem C1-s szinttel indítana, hanem B2-s szintről jutnának el a hallgatók a kurzus végére B2+-ra. Itt a fókusz a hallgatók szókincskének közös nevezőre hozásán lenne a korpusz-alapú *New General Service List* (Browne et al., 2013) segítségével. A hallgatók probléma-orientált

feladatok keretein belül ismerkednének meg a különböző vita és vélemény kifejtő lehetőségekkel és aktívan használnák az angol nyelvtet. A hallott szövegértés fejlesztése egyaránt történne a tanórákon és az online felületeken is. A *Listening and Speaking Skills II* kurzus célja a fejlesztés folytatása lenne és a kurzus végére a diákok a B2+ szintről a kívánt C1-re érnének el. Itt a korpusz alapú szókincsfejlesztés már az akadémiai szavakra fókuszál az *Academic Word List* (Coxhead, 2000) alapján.

Összességében, a fent részletezett struktúra alapja a blended megközelítés. A hallgatói csoportok nyelvi szintjének megfelelően lehet további elemekkel, mint online kurzusok videó órái, *TED* előadások és egyéb megoldásokkal finomhangolni a folyamatot. Továbbá, a disszertáció kutatásai alapján a keret rugalmassága lehetővé teszi ugyanezt a levelező programban is, amennyiben az online elemek kellő fókuszot kapnak.

Hivatkozások

- Browne, C., Culligan, B., & Phillips, J. (2013). The New General Service List. Elérhető online: <http://bit.ly/1j6EaZJ>.
- Coxhead, A. (2000). The academic word list. Elérhető online: <http://bit.ly/1iAfNzm>.
- Dörnyei, Z. (2007). *Research methods in applied linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- Friesen, N. (2009). *Re-thinking e-learning research: Foundations, methods and practices*. New York: Peter Lang Publishing.
- Hinkelman, D., & Gruba, P. (2012). Power within blended language learning programs in Japan. *Language Learning & Technology*, 16(2), 46-64. Elérhető online: <http://bit.ly/2c9gDaA>.
- Holmes, B., & Gardner, J. (2006). *e-Learning: Concepts and practice*. London: Sage Publications.
- Jones, C., Ramanau, R., Cross, S., & Healing, G. (2010). Net generation or digital natives: Is there a distinct new generation entering university? *Computers & Education*, 54(3), 722-732. <http://dx.doi.org/10.1016/j.compedu.2009.09.022>.
- Kőfalvi, T. (2006). *E-tanítás. Információs és kommunikációs technológiák felhasználása az oktatásban. Alapismeretek a tanári mesterségre készülők számára*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
- Lehmann, K., & Chamberlin, L. (2009). *Making the move to eLearning: Putting your course online*. New York: Rowman & Littlefield Education.
- Liu, Y.-H., & Tourtellott, M. (2011). Blending at small colleges: Challenges and solutions. *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 15(1), 58-67. Elérhető online: <http://bit.ly/2c243bS>.
- Mackey, A., & Gass, S. (2005). *Second language research: Methodology and design*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Martinez, R. (2011). Phrasal vocabulary test. *BNC* version (1-5k). Elérhető online: <http://bit.ly/1e6gt1m>.
- McCarty, S. (2007). Theorizing and realizing the globalized classroom. In A. Edmundson (szerk.), *Globalized e-learning. Cultural challenges* (pp. 90-115). Hershey, PA: Information Science Publishing.
- McGarrity, M. (2015). *Introduction to public speaking* [MOOC]. University of Washington: Washington. Elérhető online: <http://bit.ly/1OslI9b>.
- Nation, P. & Beglar, D. (2007). *Vocab size test (1-14k)*. Elérhető online: <http://bit.ly/1NLLDrS>.
- Nation, P. (1990). *Recognition test (2-10k)*. Elérhető online: <http://bit.ly/1Ky1TcO>.

- Partnership for 21st Century Learning (P21). (2007). *Framework for 21st century learning*.
Elérhető online: <http://bit.ly/1Wdz27a>.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9 (5), 1-6. Elérhető
online: <http://bit.ly/IMBu0j>.
- Simon, K. (2014). To e or not to e? Students' e-learning needs and habits at the Institute of
English Studies at the University of Pécs. In S. Letica Krevelj & J. Mihaljevic Djigunovic
(Szerk.), *UZRT 2014: Empirical studies in applied linguistics* (pp. 110-119). Elérhető
online: <http://bit.ly/1LLyxsq>.
- Schmitt, N., Schmitt, D., & Clapham, C. (2001). Developing and exploring the behaviour of
two new versions of the Vocabulary Levels Test. *Language Testing*, 18 (1), 55-88. doi:
10.1177/026553220101800103.
- Wesche, M., & Paribakht, T.S. (1996). Assessing second language vocabulary knowledge:
Depth versus breadth. *The Canadian Modern Language Review*, 53(1), 13-40.

A doktorjelölt publikációi az e-learning témában

Simon, K. (2014). To e or not to e? Students' e-learning needs and habits at the Institute of English Studies at the University of Pécs. In S. Letica Krevelj & J. Mihaljevic Djigunovic (szerk.), *UZRT 2014: Empirical studies in applied linguistics* (110-119). Elérhető online: <http://bit.ly/1t1izan>

Simon, K. & Kollárová, K. (2015). Blending with Edmodo: The application of blended learning in a listening and speaking skills development course. In M. Lehmann, Lugossy, R. & J. Horváth (szerk.), *UPRT 2015: Empirical studies in English applied linguistics* (pp. 25-50). Pécs: Lingua Franca Csoport. ISBN 9789636429799

Simon, K. (2015). Coursera. Avagy hogyan tanulhatunk ingyen online bárhol, szinte bármit. *Modern Nyelvoktatás*, 21(1), 87-90.

Simon, K. (2016). Where is e-learning headed? Relating simulation and gamification to a possible shift in education. *Argumentum*, 12, 201-215. Elérhető online: <http://argumentum.unideb.hu/angol/contents.html>.

Simon, K. (2016). Edmodo: The Facebook of learning platforms. *TESL-EJ*, 20(1), 1-7. Elérhető online: <http://www.tesl-ej.org/pdf/ej77/m1.pdf>.

A doktorjelölt konferenciaelőadásai az e-learning témában

Simon, K. (2014, május). To e or not to e? Students' e-learning needs and habits at the Institute of English Studies at the University of Pécs. Előadás a University of Zagreb Round Table Conference 2014 c. konferencia során. Zágráb.

Simon, K. (2016, május). Using corpus-based word lists and an interactive flashcard website for vocabulary development in a first-year English major skill development course. Előadás a Nyelvtanítás a 21. század kihívásai között c. konferencián. Zalaegerszeg.

Simon, K. & Kollárová, K. (2015, május). Blending with *Edmodo* – The findings of a semester long action research project. Előadás a University of Pécs Round Table Conference 2015 c. konferencia során. Pécs.

Kollárová, K. & Simon, K. (2016, június). Inter-rater reliability in assessing oral presentation skills. Előadás a University of Zagreb Round Table Conference 2016 c. konferencia során. Zágráb.